

XLI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om midlertidige Ændringer i Lov Nr. III af 13. Maj 1911 om Statsbanernes Takster m. m.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 25. September 1918).

Der har i Udvalget været gjort meget forskellige Betragtninger gældende vedrørende Lovforslaget. Fra en Side har man ment, at det under en Dyrtingsperiode som den nuværende var urigtigt overhovedet at forhøje Statsbanernes Takster, da man derved bidrog til at stramme Dyrtingen, fra en anden Side er den Betragtning blevet gjort gældende, at Statsbanerne burde i det mindste bære Driftsudgifterne og helst give en, om end lav, Rente af Anlægskapitalen. Man har dog fra et Flertals Side, bestaaende af *Socialdemokratiet* og *Det radikale Venstre*, ment, som Forholdene var, at burde gaa med til Takstforhøjelser i det Omfang som foreslaaet, og *dette Flertal* indstiller derfor Lovforslaget til *uforandret Vedtagelse*.

For de Varers Vedkommende, hvorpaa der er fastsat Maksimalpris, og hvor Jernbanefragten er indbefattet i denne Pris, har der indenfor Udvalget været fremsat Betænknelighed ved at gaa til en Forhøjelse af Fragtsatserne. Spørgsmaalet har ved Samraad været drøftet med Ministeren, og man er da enedes om ikke at tage Hensyn til dette Forhold i Takstloven, men at henvise de Vanskeligheder, som maatte opstaa, til Afgørelse i den overordentlige Kommission eller Indenrigsministeriet.

Det er overfor Udvalget oplyst, at den nugældende Bestemmelse, hvorefter II- og Ekspresgods paa de Steder, hvor Jernbanen

har indrettet Vognmandskørsel, køres gratis ud til Adressaten, paa Grund af de høje Vognmandstakster fremkalder helt urimelige Tilstande. For Fragtgodsets Vedkommende maa Modtageren efter Jernbanens Reglement selv betale Udkørselen, og dette Forhold bevirker, at den samme Forsendelse bliver meget dyrere, naar den sendes som Fragtgods, end naar den gaar paa II- eller Ekspresgodsfragtbrev. Ogsaa dette Spørgsmaal har ved Samraad været drøftet med Ministeren, og man enedes med ham om at faa dette Forhold ændret derved, at Modtageren af II- eller Ekspresgods for Fremtiden skal betale Udkørselen.

Et *Mindretal* (R. Andersen, Sigurd Berg, N. C. Jensen, Theodor Jensen, Jensen-Sønderup, Thomas Larsen og Raffnsøe) kan ikke dele den af Flertallet anførte Begrundelse for at gennemføre Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse, da det ikke paa langt nær tilvejebringer den nødvendige Balance mellem Statsbanernes Indtægter og Udgifter. Mindretallet har med stor Betænknelighed set paa Statsbanernes stadig voksende Underskud og vil derfor gerne medvirke til Gennemførelse af et Lovforslag om forhøjede Takster baade for Person- og Godsbefordringens Vedkommende; men vi slutter os ganske til det Krav, der ofte er fremført paa Rigsdagen, at Driften af Statsbanerne bør give en rimelig Forrentning af Banernes An-